

Szanowne Koleżanki i Koledzy! Członkinie i Członkowie Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego!

Z ogromnym smutkiem i żalem przyjęliśmy dziś wiadomość o śmierci Profesora Zbigniewa Kwiecińskiego, wybitnego uczonego i nieustraszonego budowniczego polskiego środowiska pedagogicznego. Profesor Zbigniew Kwieciński był współtwórcą Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, któremu przez wiele lat przewodniczył i w którym do końca pełnił funkcję Honorowego Przewodniczącego.

Zasługi Profesora Zbigniewa Kwiecińskiego dla nauki w ogóle, a dla nauk o edukacji w szczególności są nieocenione. Był twórcą, który nie tylko sam prowadził przełomowe badania empiryczne i regularnie odnosił się do ukazujących się w Polsce oraz za granicą prac z obszaru pedagogiki, ale także, poprzez swoje krytyczne nastawienie do stanu rodzimej edukacji, któremu towarzyszyła odwaga wyznaczania tejże edukacji ambitnych celów, wytyczał nowe drogi rozwijania nauki i swoim przykładem pokazywał, jakiego rodzaju wrażliwość intelektualna i moralna powinna na tych drogach towarzyszyć uczonym. Tworzył coś znacznie większego od prac naukowych, tworzył standardy postaw naukowych, które przekazywał swoim Uczennicom i Uczniom, niezależnie od tego, jakim obszarem badań się zajmowali. Historycznie, okres aktywnej działalności naukowej Profesora Zbigniewa Kwiecińskiego może być nazwany okresem zmiany lub rekonstrukcji. Jego początkiem były lata siedemdziesiąte ubiegłego wieku, gdy etatystyczny system realnego socjalizmu zaczął wyraźnie ujawniać w Polsce swoją niewydolność. Profesor Zbigniew Kwieciński należał do tych nielicznych polskich intelektualistów, którzy to dostrzegali i głośno o tym mówili. Kategorie zmiany i rekonstrukcji ujawniały się w myśleniu Profesora Zbigniewa Kwiecińskiego również w kolejnych dekadach. I było tak aż do ostatnich tygodni Jego życia, gdy wspólnie z Zarządem Głównym Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego opracowywał koncepcję XII Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego zaplanowanego na wrzesień 2025 roku.

Profesor Zbigniew Kwieciński dzięki swojemu podejściu do nauki potrafił w okresie minionego półwiecza zbudować wokół siebie wspólnotę uczonych, Kobiet i Mężczyzn, która w swojej działalności badawczej, ale także w nawiązywaniu i rozwijaniu relacji międzyludzkich podąża Jego drogą. Nie jest to wspólnota naśladowców, a jeszcze mniej wspólnota wyznawców. Jest to wspólnota wolnych, krytycznie myślących i dalekich od

dogmatyzmu ludzi, otwartych na wielość, różnorodność, zmianę oraz rekonstrukcję. Wspólnota, w której w równym stopniu ceni się rzetelność badań naukowych, jak i przychylne i koleżeńskie relacje między samymi badaczkami i badaczami; w której posiadane stopnie lub tytuły nie służą podkreślaniu własnej wyższości nad innymi, ale stanowią podstawę do wzajemnego wspierania się, zwłaszcza wspierania przez bardziej doświadczonych uczonych tych Koleżanek i Kolegów, którzy potrzebują tego na drodze swojego naukowego rozwoju; w której sprawowane funkcje administracyjne służą pomaganiu ludziom, a nie szkodeniu im. Wspólnota, którą stworzył Profesor Zbigniew Kwieciński ma charakter demokratyczny, jest oparta na etyczności i transparentności, łączy w sobie humanistyczną wrażliwość na potrzeby ludzi wykluczanych z promowaniem liberalnych wartości autonomii, samodzielności i szacunku dla innych. Taką koncepcję wspólnoty rozwija Polskie Towarzystwo Pedagogiczne.

W tym trudnym dniu, w którym uświadamiamy sobie, jak wielką stratę ponieśliśmy wraz z odejściem Profesora Zbigniewa Kwiecińskiego, dostrzegamy również rozmaite możliwości przypominania i rozwijania Jego przełomowych koncepcji. Nie załamujemy rąk, lecz z energią podejmujemy działania, aby realizować tę wizję polskiej edukacji, opartej na nauce i wspólnocie, którą miał Profesor Zbigniew Kwieciński. Jest to również nasza wizja.

Niemcz, 25 sierpnia 2024 r.

A handwritten signature in black ink, reading "Piotr Kostyło". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

Prof. dr hab. Piotr Kostyło, MSt. (Oxon)

Przewodniczący PTP